

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі

У номері:

7 Дострокові вибори загалом відповідали міжнародним стандартам

11 ЄС допомагає пригальмувати епідемію СНІДу

18 Бюджетна реформа: від лопати до ракети

22 Діти знають про пов'язані з інтернетом і мобілками небезпеки

Відверта розмова

У Києві відбувся XI саміт ЄС–Україна (стор. 4–6)

Відбулася міжнародна конференція «Працюючи разом — посилення Європейської політики сусідства» (стор. 14—15)

Україну відвідала Комісар ЄС у справах споживачів Меглена Кунєва (стор. 9)

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №9'07

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2007

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Олексій Стебницький
Анатолій Лемиш
Анатолій Марциновський

Комп'ютерна верстка Андрій Ходзицький

Наклад 4 500 прим.

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

This publication is produced
with the financial support from the
Delegation of the European Commission
to Ukraine and Belarus

Видання фінансується Представництвом
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Свідцтво про реєстрацію
КВ №12338—1222Р від 22.02.07

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 26.02.07.

Друк: ТОВ «Сінта»,
03680, м.Київ-680, бул. Лепсе, 8

Безкоштовно

Євросоюз—Україна

Відверта розмова	4
Міжнародних стандартів дотримано	7
Жозе Мануель Баррозу відзначив відповідальність виборців	7
ЄС закликав українських політиків до конструктивного діалогу	7
«Ми б хотіли бачити еволюцію, а не революцію»	8
Україні треба переходити до системи ринкового нагляду	9
Прикордонники домовилися про співробітництво	9

Програми ЄС в Україні

Врятувати тисячі дітей від дитбудинків реально	10
Ложка профілактики краща за бочку ліків	11
Розпочався новий проект	11
Як і на автомобілях їздити, і повітря не забруднювати	12
Відбувся семінар для методистів	12

Новини Євросоюзу

Зовнішня політика	
«Публічна дипломатія є вирішальною»	13
Вітаємо переможців	13
Європейська політика сусідства	
Євросоюз посилює Європейську політику сусідства	14
Україну сприймають як найближчого сусіду	16

Фінанси

Брюссель закликає посилити боротьбу з підробкою євро	17
Ризики трохи збільшилися	17

Бюджет

Бюджетна реформа: від лопати до ракети	18
---	----

Візи

Ще один крок до безвізового режиму	20
Допомога Молдові	20

Охорона здоров'я

«MediSys» виконує роль вартвого	21
--	----

Медицина цікавить європейців найбільше	21
---	----

Шотландія показує гарний приклад	21
---	----

Випробувано нову вакцину	21
------------------------------------	----

Суспільство

Діти знають про пов'язані з інтернетом і мобілками небезпеки	22
---	----

Тривають перевірки іграшок	22
---	----

Транспорт

Пройшов черговий Європейський тиждень мобільності	23
--	----

Розпочато консультації щодо руху в містах	23
--	----

Зайнятість

Брюссель турбує ситуація з молоддю	24
---	----

Відбулися чергові Дні зайнятості	24
---	----

Цифри й факти	25
--------------------------------	----

**Нам приємно
і шкода водночас**

У травневому числі «Євробюлетеня» ми надрукували анкету із запитаннями щодо змісту журналу і оголосили конкурс на знання ЄС. Отримали багато ваших листів. Ми вітаємо переможців конкурсу і дякуємо всім, хто надіслав свої відгуки про журнал та побажання.

Із ваших листів виходить, що «Євробюлетень» для читачів — цікавий. Це дуже приємно, і ми намагатимемося робити його ще цікавішим, змістовнішим, пізнавальнішим, кориснішим для тих, хто справді хоче збагнути суть Європейського Союзу, його механізми, інституційні особливості. Зрештою

— його дух. Адже ЄС — справді унікальне утворення, яких світ не знав досі. І утворення це ось поруч, під боком в Україні, а не десь за морями-океанами. Звісно, інтерес до нього природний, особливо для українців, які є давньою європейською нацією і чия держава декларує інтерес до якнайглибшої інтеграції в ЄС.

Однак такий приємний для нас великий інтерес до «Євробюлетеню» вказує на одну загальноукраїнську проблему: інформація про Європейський Союз є в Україні досить значним дефіцитом. Чи багато у нас газет, які мають тематичні сторінки, присвячені Європейському Союзу? Чи багато передач про ЄС на телебаченні й радіо? Чи є спеціалізовані євроінтеграційні тематичні інтернет-сайти? Всього цього майже немає. І це абсолютно неприродно для країни, яка в перспективі ба-

чить себе частиною об'єднаної Європи. Тому нам приємно і шкода водночас.

У вересні успішно пройшов черговий саміт ЄС—Україна. Незабаром набуде чинності угода про спрощення візової процедури. Тривають переговори з укладення нової посиленої угоди, яка має замінити нинішню Угоду про партнерство і співробітництво. Україна на порозі Світової організації торгівлі, вступ до якої запалить зелене світло для створення Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС — це буде надзвичайно важлива в історії їхніх відносин подія. Все разом це дає величезний простір для реальної інтеграції України в Європейський Союз, нехай і без формальних перспектив членства в ньому. А для медіа це ще одне нагадування — тематика ЄС ставатиме все більш популярною серед українців. Про це не варто забувати.

Редакція

Відверта розмова

На саміті ЄС—Україна говорили про посилену угоду, візи та зону вільної торгівлі

Прем'єр-міністр Португалії Жозе Сократеш, Президент України Віктор Ющенко та Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу під час спільної прес-конференції.

Черговий саміт ЄС—Україна відбувся у Києві 16 вересня. До України завітали Прем'єр-міністр головної в ЄС Португалії Жозе Сократеш, Генеральний Секретар Європейської Ради і Високий Представник Хав'єр Солана, Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу, міністр закордонних справ Португалії Луїш Амаду та Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. Господарем саміту був Президент України Віктор Ющенко.

Подібні зустрічі на найвищому рівні відбуваються щороку. Приймають їх по черзі Європейський Союз — країна, яка в ньому головує — та Україна.

— Ми стали ближчі, зрозуміліші один одному, — заявив під час відкриття саміту Президент Віктор Ющенко. — Я і народ України цінуємо цей шлях, ми цінуємо кожне зусилля, яке об'єднувало нас і творило нашу спільну взаємну перспективу.

Президент також зазначив, що саміт ЄС—Україна є доброю нагодою для «предметної, відвертої і довірливої розмови» з

найактуальніших питань двосторонніх відносин.

— Вірю, ми знайдемо відповіді на кожне питання, починаючи від візового режиму для українських громадян — на чому мені хотілося б зробити особливий акцент, до ядерної безпеки, — сказав глава держави.

Під час київського саміту сторони підписали спільну доповідь про прогрес у переговорному процесі щодо укладення посиленої угоди між Україною та Європейським Союзом. Після переговорів відбулася спільна прес-конференція.

— Ми дуже задоволені самітом, тому що досягли реального прогресу, зокрема щодо нової посиленої угоди. Я переконаний, що вона зробить співробітництво змістовнішим, — заявив прем'єр Португалії Жозе Сократеш. Він також відзначив, що проведення саміту в Києві є свідченням великого значення, яке Євросоюз надає Україні і «чітким сигналом нашої довіри».

Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу відзначив важливість проведення збалансованої конституційної реформи в Україні, яка б забезпечила баланс між гілками влади. Він підкреслив, що політична стабільність дозволить країні сконцентруватися на важливих економічних завданнях.

Жозе Мануель Баррозу також повідомив під час прес-конференції, що черговий ра-

Ми стали ближчі, зрозуміліші один одному

унд переговорів з підготовки посиленої угоди між ЄС та Україною відбудеться в жовтні. Найімовірніше, додав він, на цих переговорах буде піднято питання створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

— Ми готові розпочати цю роботу, щойно Україна вступить до Світової організації торгівлі, — наголосив глава Єврокомісії. При цьому він висловив сподівання, що це стане «найближчим часом».

Йшлося на прес-конференції і про візи.

— Я впевнений, що до кінця цього року угода буде ратифікована і завдяки цьому доступ до віз буде більш відкритий, — заявив про угоду зі спрощення візової процедури Прем'єр-міністр головної в ЄС Португалії Жозе Сократеш. Він додав, що під час саміту Португалія як головуюча в ЄС країна запропонувала Україні підтримку в організації двосторонніх зустрічей з тими країнами — членами ЄС, з якими в Україні виникають проблеми.

Своєю чергою Віктор Ющенко також висловив упевненість, що країни Євросоюзу ратифікують візову угоду до кінця нинішнього року, і вона набуде чинності з початку 2008-го. За його словами, процес видачі віз у консульствах деяких країн сьогодні досить затягнутий, і це тривожить Україну.

Загалом же український Президент на прес-конференції наголосив, що Україна надзвичайно задоволена рівнем співробітництва з Євросоюзом і розвитком темпів відносин з ним. Віктор Ющенко повідомив, що вже реалізовано понад 70 пунктів Плану дій Україна—ЄС.

Президент також подякував ЄС за його підхід до України під час минулої парламентської кризи.

— Ми відчували ту глибоку послідовну, демократичну і відкриту позицію, яку зайняв Європейський Союз до демократичного способу подолання парламентської кризи в Україні, — сказав Віктор Ющенко.

Президент запевнив, що дострокові вибори в Україні будуть проведені «виключно на базі українських та міжнародних демократичних традицій з відповідністю до положень законодавства».

Перебуваючи в Києві, делегація Європейського Союзу зустрілася з Прем'єр-міністром Віктором Януковичем. А Хав'єр Солана мав окрему зустріч з лідеркою БЮТ Юлією Тимошенко.

Зі спільної заяви, ухвалені за результатами саміту ЄС—Україна

Лідери України та ЄС підтвердили міцні та сталі зв'язки між Сторонами. Подальший рух України до консолідації демократії, зміцнення верховенства права та поваги до прав людини має посилити ці зв'язки та сприяти досягненню нового, якісно вищого рівня відносин з ЄС на основі принципів тісних та привілейованих політичних зв'язків та поглибленої економічної інтеграції. Лідери ЄС наголосили, що проведення вільних та справедливих позачергових парламентських виборів в Україні у вересні та формування ефективного й стабільного Уряду стане найліпшим свідченням спроможності країни досягти цієї мети. Українська сторона запевнила у своїй рішучості забезпечити демократичний характер виборчого процесу та визнати результати виборів.

Сторони відзначили великий прогрес, досягнутий у виконанні Плану дій Україна—ЄС. Вони відзначили започаткування переговорів стосовно нової посиленої угоди, завершення переговорного процесу та підписання угод про спрощення візового режиму та реадмісію, а також позитивне співробітництво з Місією ЄС з питань допомоги на українсько-молдовському кордоні. Лідери ЄС наголосили, що успіх України в стабілізації її політичної системи буде основним чинником, що визначатиме її спроможність продовжувати політичні та економічні реформи.

Лідери відзначили звіт про прогрес у переговорах стосовно нової посиленої угоди. Вони підтвердили своє бачення угоди як інноваційного та амбіційного документа, який виходить за існуючі рамки співробітництва

та відкриває новий етап у відносинах між Україною та ЄС. Вони відзначили започаткування переговорів стосовно всеосяжної та поглибленої Зони вільної торгівлі як ключового елементу угоди після завершення вступу України до СОТ. У цьому контексті лідери ЄС підтвердили свою повну підтримку прог-

Уже реалізовано понад 70 пунктів Плану дій Україна—ЄС

ресові України на шляху вступу до СОТ і наголосили на важливості вирішення неврегульованих питань як пріоритетного завдання.

На Саміті було відзначено продовження тісного співробітництва у сфері зовнішньої політики та безпеки, зокрема з питань регіональної стабільності й врегулювання криз. Також наголошувалося на зростаючому зближенні позицій сторін з регіональних та міжнародних питань шляхом регулярних політичних консультацій, приєднання Укра-

їни до зовнішньополітичних позицій ЄС та участь України в зусиллях ЄС із врегулювання криз. Лідери ЄС висловили глибоку подяку за роль України в операціях ЄС із врегулювання криз.

Лідери України та ЄС підтвердили свої наміри далі розвивати співробітництво з врегулювання регіональних конфліктів і нерозповсюдження зброї масового знищення, а саме, в рамках Ініціативи Великої Вісімки стосовно Глобального партнерства проти розповсюдження матеріалів та зброї масового знищення, боротьби з тероризмом, запобігання надзвичайним ситуаціям, знищення застарілої та надлишкової легкої та стрілецької зброї та боеприпасів.

Лідери України та ЄС підтвердили свою відданість конструктивному співробітництву для досягнення сталого, всеосяжного та справедливого врегулювання придністровського конфлікту. Обидві сторони наголосили на важливості існуючого митного режиму на придністровській ділянці українсько-мол-

Віктор Ющенко і Жозе Мануель Баррозу — давні знайомі.

Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана — частий гість України.

довського кордону відповідно до Спільної заяви від 30 грудня 2005 року. Сторони відзначили ефективну роботу Місії ЄС з питань допомоги на українсько-молдовському кордоні як приклад взаємовигідного та успішного співробітництва між Україною та ЄС і відзначили продовження її мандату на наступний дворічний період. Лідери ЄС підтримали Україну в забезпеченні належного виконання Протоколів від 21 листопада 2006 року про обмін митною та прикордонною інформацією між Україною та Молдовою.

Лідери також обговорили становище в Білорусі та відносини з Росією.

Сторони висловили задоволення поглибленням співробітництва в торговельно-економічній сфері. Воно включає укладення угод про торгівлю сталеливарними виробами й текстилем, посилене співробітництво в застосуванні інструментів торговельного захисту, а також новий регулярний діалог у сфері сільського господарства та розвитку сільської місцевості. Було звернуто увагу на необхідність подальшого поліпшення ділового та інвестиційного клімату в Україні, зокрема шляхом прогресу у сфері верховенства права, реформування судової системи та боротьби з корупцією. Сторони привітали сут-

тєве підвищення обсягів торгівлі між Україною та ЄС у 2006 році. Водночас вони погодилися, що тенденції у торгівлі, які включають зростаючий дефіцит з українського боку, повинні стати предметом подальшого обговорення на експертному рівні. Вони підтвердили намір продовжувати тісно співробітничати над вирішенням неврегульованих питань двосторонніх відносин.

Сторони привітали суттєве підвищення обсягів торгівлі між Україною та ЄС у 2006 році

Лідери України та ЄС підтвердили їхній спільний стратегічний інтерес до енергетичного співробітництва. Вони відзначили значний прогрес, досягнутий у реалізації пріоритетів Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та ЄС у сфері енергетики від 1 грудня 2005 року, як відображено в представленому на Саміті звіті про прогрес у його виконанні. Вони домовилися продовжувати співробітництво для поглиблення реформ енергетичного сектора України та забезпечення безпечного, надійного та про-

зорого енергетичного транзиту енергоресурсів через Україну. Лідери ЄС підтримали наміри України отримати статус спостерігача в рамках Договору про Енергетичне Співтовариство та запевнили у сприянні з боку ЄС її зусиллям стосовно набуття членства. Сторони відзначили великий прогрес у двосторонньому співробітництві стосовно зміни клімату й наголосили на необхідності започаткування переговорів щодо глобальної та всеосяжної угоди на період після 2012 року в рамках Конференції ООН зі зміни клімату в грудні цього року та завершити їх до 2009 року.

Лідери відзначили конкретні заходи, ужиті для поліпшення ядерної безпеки в Україні, зокрема, успішне завершення стабілізаційних заходів на об'єкті «Укриття» в Чорнобилі, а також досягнення домовленості між Україною, Європейською Комісією та МАГАТЕ стосовно мандату на проведення спільної оцінки безпеки українських ядерних реакторів.

Сторони наголосили на важливості виконання оновленого Плану дій у сфері юстиції, свободи та безпеки, затвердженого Радою з питань співробітництва Україна—ЄС 18 червня 2007 р., та Плану-графіка його імплементації. Сторони висловили сподівання на швидке завершення переговорів стосовно Стратегічної угоди між Україною та Європолом. Сторони позитивно відзначили підписання Робочих домовленостей про започаткування оперативного співробітництва між Державною прикордонною службою України та агентством ФРОНТЕКС, а також налагодження контактів між відповідними українськими органами влади та Європейським центром моніторингу проблем наркотиків та наркоманії.

На Саміті було відзначено підписання угод про спрощення візового режиму та реадмісію і погоджено вжити всіх необхідних заходів для їхньої швидкої ратифікації та повної імплементації. Очікуючи на їхню ратифікацію та подальшу імплементацію, Україна звернулася з проханням до держав — членів ЄС щодо подальшого вдосконалення процедури розгляду звернень стосовно видачі віз українським громадянам. Сторони відзначили спільну декларацію про технічну та фінансову допомогу, укладену в рамках угоди про реадмісію. Сторони висловили твердий намір далі розвивати співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки в контексті майбутньої нової посиленої угоди.

Лідери ЄС відзначили європейський вибір України та наголосили, що подальші внутрішні реформи та запровадження європейських стандартів сприятимуть подальшому наближенню України до ЄС. □

Міжнародних стандартів дотримано

За оцінками делегації Європейського Парламенту зі спостереження за достроковими парламентськими виборами в Україні вони «пройшли переважно відповідно до міжнародних стандартів, що може сприяти створенню стабільних умов для формування нового уряду». Водночас, за словами глави делегації Адріана Северіна, «результати виборів свідчать про існування драматичного розколу у суспільстві, тому для уникнення нової кризи вкрай важливою буде співпраця між більшістю та опозицією».

Коментуючи атмосферу на виборчих дільницях, Адріан Северін назвав її «спокійною та позбавленою драматизму», наголосивши також на «добрій співпраці між різними спостерігачами та виборчими комітетами».

Водночас делегація Європейського Парламенту побачила деякі проблеми в організації виборчого процесу. Основними з них

місія називає якість списків виборців, політичну агітацію в день виборів, а також мовні проблеми у російськомовних регіонах, де деякі громадяни мали проблеми із прочитанням інструкцій до голосування, надрукованих українською.

За словами іншого представника делегації, нідерландського депутата Тісса Бермана, Європа «потребує України — як партнера у

відносинах з Росією, як чинника стабілізації у чорноморському регіоні, як містка до інших колишніх радянських республік».

Місія Європейського Парламенту для спостереження за парламентськими виборами в Україні складалася з 14 депутатів. До складу місії увійшли представники Румунії, Литви, Нідерландів, Польщі, Німеччини, Чехії, Латвії та Італії. □

ЄС закликав українських політиків до конструктивного діалогу

Спеціальну заяву з приводу попередніх відомостей та висновків Міжнародної місії зі спостереження за достроковими парламентськими виборами в Україні оприлюднила від імені ЄС головуюча в ньому Португалія. У документі зазначається, що вибори були проведені переважно відповідно до міжнародних зобов'язань і стандартів демократії, що підтвердило наявність відкритого та конкурентного середовища для проведення виборчих процесів.

Однак ЄС звернув увагу на питання, які викликали стурбованість Міжнародної місії зі спостереження за виборами, зокрема низьку якість списків виборців. Євросоюз наголосив на потребі подальшого зміцнення виборчої та конституційної основи для посилення демократичного процесу в Україні.

ЄС звернувся до всіх сторін із закликом поважати результати виборів і діяти відповідно до демократичних норм. Зокрема, роз-

почати конструктивне обговорення, спрямоване на швидке формування уряду та забезпечення необхідної політичної стабільності в Україні.

Також у заяві наголошується на потребі встановити життєздатну конституційну систему, що дасть країні можливість просуватися у напрямку здійснення політичних і економічних реформ, що спираються на повагу до принципів демократії, верховенства права, прав людини та ринкової економіки. □

Жозе Мануель Баррозу відзначив відповідальність виборців

Наступного дня після дострокових парламентських виборів в Україні Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу оприлюднив заяву.

— Я хотів би віддати належне відповідальності й відданості демократії, які були продемонстровані українськими громадянами, що масово взяли участь в цих важливих виборах, — зазначив він. — За оцінками міжнародних спостерігачів парламентські вибори були проведені в прозорий і чесний спосіб. Це має вимостити шлях до створення нового уряду, який продовжить процес реформ і виправдає великі очікування українського народу. □

«Ми б хотіли бачити еволюцію, а не революцію»

Адріан Северін вважає, що ЄС не має бути байдужим до політичного життя в Україні

Адріан Северін вважає, що дорога України до ЄС буде довгою. Праворуч на знімку — голова Представництва Єврокомісії в Україні Ієн Боуг.

Напередодні дострокових українських парламентських виборів прес-служба Європарламенту поширила інтерв'ю з її головою Адріаном Северіном. Він очолює також делегацію ЄП у Комітеті з парламентського співробітництва Україна—ЄС.

— Чого може досягти така місія як ваша?

— Оскільки політичні суперечки в Україні дуже гарячі, то було вирішено провести дострокові вибори. Я впевнений, що ці дострокові вибори не вирішать головних політичних проблем країни. Але якщо вони будуть нечесними і нездатними дати парламент, який відповідає прагненням і політичним орієнтаціям суспільства, то можуть ускладнити й без того важку ситуацію. Ми сподіваємося, що присутність незаангажованих міжнародних спостерігачів забезпечить чесність і свободу цих виборів. Україна кілька років тому вже мала дуже проблемні вибори, результати яких було скасовано. Сподіваємося, цього разу так не станеться.

— Наскільки важливі ці вибори для України і для Євросоюзу?

— Ці вибори можуть покласти шлях до створення міцного й репрезентативного уряду, що буде підтриманий легітимним парламентом у внутрішніх економічних та соціальних реформах. Новий політичний контекст дозволив би країні провести потрібні конституційні реформи й таким чином збудувати належну систему стримувань і противаг.

Україна є найближчим стратегічним сусідом ЄС, тому ми не можемо бути байдужими до політичного життя цієї країни. У 2004 році сталося те, що багато хто називає помаранчевою революцією. Це дуже гарне слово, але справжні революції трапляються дуже рідко. Ми б хотіли бачити більше еволюцію, а не революцію.

— Що буде головним у центрі вашої уваги під час спостереження за виборами?

Я впевнений, що ці дострокові вибори не вирішать головних політичних проблем країни

— Одним з найважливіших є виборчі списки. Якщо список неточний, то є можливість для зловживань, бо деякі люди можуть голосувати кілька разів у різних місцях. Голосування вдома має бути дозволено якщо на це справді є поважні причини. Те ж саме стосується людей, які подорожують і хочуть проголосувати далеко від своїх домівок.

Інший предмет для спостереження — анулювання деяких бюлетенів. Наприклад, через

поставлений другий штамп, дуже часто через плутанину, яка супроводжує відкриття скриньок для голосування, коли люди намагаються впорядкувати виборчі бюлетені.

Чутливим є й момент, коли результати голосування передаються від місцевих виборчих комісій до центральної. Тут можливі загублення паперів, зміни цифр. До того ж, на виборах будуть присутні інші, менш об'єктивні спостерігачі, і ми маємо бути впевненими, що вони не збурять ситуацію, впливаючи на голосування або чинячи тиск на виборців.

— Що буде головним для відносин України та Європейського Союзу в майбутньому?

— Я б почав з об'єктивного фактору: стратегічна позиція України і її ресурси, які є надзвичайно важливими — це вже «рекомендує» міцні стосунки між ЄС і Україною. І якщо бажання українців стати колись повноправним членом ЄС є справжнім, то ми маємо серйозно брати це до уваги і дивитися, що може бути зроблено для досягнення цієї мети в найкорисніший спосіб обома сторонами. Важливо буде, чи ця потенційно приваблива інтеграція України в ЄС супроводжується зусиллями з модернізації країни і розвитку демократії і ринкової економіки лише на політичному рівні, чи також на рівні суспільства. Я оптиміст, але з іншого боку думаю, що дорога буде довгою, і ми не повинні послуговатися лише благими намірами. □

Україні треба переходити до системи ринкового нагляду

На цьому наголосила Комісар ЄС у справах споживачів

У вересні в Києві побувала Комісар ЄС у справах споживачів Меглена Кунева. Вона зустрілася з головою Державного комітету з технічного регулювання та споживчої політики Олександром Шнінком та взяла участь в роботі Літнього університету «Ялтинська європейська стратегія». Також Комісар відвідала присвячений питанням споживачів «круглий стіл».

У часті у ньому взяли представники державних споживчих організацій, навчальних закладів та спільного проекту ЄС та Програми розвитку ООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання». Був присутнім Голова Представництва Європейської Комісії в Україні та Бєларусі Ієн Боут.

У своєму виступі Меглена Кунева підкреслила, що мобілізація споживачів на захист їхніх інтересів є однією з найбільш значущих відповідей на пов'язані з глобалізацією виклики. Вона підкреслила, що роль і місце споживачів в ЄС постійно змінюються, і це знаходить відображення навіть в самому формулюванні споживчої проблеми — останнім часом все більше вживають не словосполучення «захист прав споживачів», а «споживча політика». Метою її в ЄС є формування так званого «пильного» споживача, здатного розрізняти якість продукції та мати вирішальний голос на ринку. Комісар ЄС наголосила також на необхідності реформування української системи контролю за якіс-

стю та наближення її до європейських стандартів. На її думку, основною проблемою України є перехід від контролю за товарами до того, як вони вийдуть на ринок, до системи ринкового нагляду.

Водночас Меглена Кунева висловила задоволення тим, що українські партнери добре обізнані з європейськими ініціативами в

В ЄС все більше вживають не словосполучення «захист прав споживачів», а — «споживча політика»

сфері споживчої політики, проголошені нею пріоритети цілком співпадають з пріоритетами ЄС. Тепер, на думку Комісара ЄС, Україна має перейти до практичного їх втілення: розробити план дій з реформування української системи контролю за якістю. При цьому вона може використовувати досвід країн—членів ЄС. А для успіху реформи треба

чітке бачення її мети відповідними органами та готовність до інформаційного обміну з іншими країнами.

Комісар ЄС наголосила також на важливості існування споживчих організацій як наглядачів на ринку. Вони повинні посилити свою присутність та загальнонаціональний характер і грати активнішу роль у формуванні споживчої політики.

— Надзвичайно важливо змінити наші сподівання на те, що ми можемо отримати від уряду. Треба думати про те, що ми можемо зробити як громадяни власними зусиллями, — наголосила у своєму виступі Меглена Кунева. — Дотримання Україною європейських стандартів у сфері споживчої політики буде дуже мудрим кроком у майбутнє. □

Прикордонники домовилися про співробітництво

Агенція з управління зовнішніми кордонами країн — членів Євросоюзу «Фронтекс» та Державна прикордонна служба України підписали протокол про співробітництво.

Свої підписи під документом поставили виконавчий директор «Фронтексу» Ілько Лайтинен та шеф українського прикордонного відомства Микола Литвин. За словами останнього, співробітництво полягатиме в координації протидії злочинним угрупованням, які займаються наркоторгівлею, контрабандою та іншими незаконними діями.

А Президент України Віктор Ющенко видав указ про проведення в квітні наступного року міжнародної науково-практичної конференції «Прикордонне співробітництво у контексті нового етапу розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом». Відбутися форум має у Львові.

Президентським указом утворено Організаційний комітет з підготовки та проведення конференції. Співголовами його призначено першого Віце-прем'єр-міністра України, міністра фінансів Миколу Азарова та першого заступника голови Секретаріату Президента України — представника Президента у Кабінеті Міністрів Олександра Шлапака. □

Врятувати тисячі дітей від дитбудинків реально

Про це свідчать результати проекту Євросоюзу

Під час заключної конференції учасники проекту поділилися отриманим досвідом з колегами з інших країн.

В Україні сьогодні близько 100 тисяч дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки. Їхнє дитинство – це дитбудинки та інтернати, де вони ніколи не відчують батьківської турботи. Зменшити цю сумну статистику намагалися соціальні працівники Київської області. В ній останні два роки впроваджувався проект «Інтегровані соціальні служби: досвід, практика та перспективи», фінансований Європейським Союзом.

Під час заключної конференції у Києві учасники проекту поділилися отриманим досвідом зі своїми колегами з Ірландії, Грузії, РФ, Узбекистану, Киргизстану, Болгарії, Фінляндії.

Результат проекту непоганий: якщо 2005 року до дитбудинків області потрапила 531 дитина, то 2007-го ця цифра скоротилася до 126. А загальна кількість дітей, що виховуються у таких закладах, скоротилася на 500. Секрет успіху у тому, що соціальні працівники почали виявляти сім'ї, які опинилися у складній життєвій ситуації, та працювати з ними. Вчасне втручання спеціалістів допомогло сотням малюків не стати вихованцями дитбудинків. Сьогодні держава основну увагу приділяє дитячим будинкам та інтернатам. Водночас, на думку британського експерта Ієна Спаркса, більшого значення слід надавати профілактичній роботі. Необхідно змінити ставлення громадськості до соціаль-

них служб, щоб люди їм довіряли. Конкретними результатами цього стануть повернені у сім'ю діти, переконаний експерт.

Його слова підкріплюють конкретні приклади. Приміром, у селі Васильки Бориспільського району спеціаліст служби раннього втручання зустріла багатодітну сім'ю

Загальна кількість дітей у дитбудинках Київщини скоротилася на 500

Дарини І. Після розлучення вона залишилася з трьома дітьми. Згодом з'ясувалося, що їй потрібна складна операція. Якби не соціальні працівники, їхня допомога, жінка була б змушена віддати дітей до дитбудинку.

Кожна дитина повинна виховуватися у родині – під таким гаслом виступали на кон-

ференції українські та закордонні спеціалісти. Проте, щоб це стало реальністю, необхідно реформувати соціальну сферу. Робота у цьому напрямку вже ніби йде. Як розповів присутній на конференції міністр у справах сім'ї, молоді та спорту Віктор Корж, за ініціативою Міністерства було затверджено порядок роботи з сім'ями, що опинилися у складній життєвій ситуації, підготовлено низку наказів. Крім того, за його словами, було проведено спільну колегію трьох міністерств: внутрішніх справ, сім'ї, молоді та спорту й освіти та науки. Вона була повністю присвячена проблематиці сімей, що опинилися у скрутному становищі.

— Ми вийшли на серйозну міжгалузеву угоду, яка працює. Таким чином уперше в національній практиці впроваджено механізм взаємодії з метою покращити життя дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, — повідомив міністр.

Проте, на жаль, конкретних прикладів взаємодії він не навів. А його заступник Світлана Толстоухова взагалі заявила, що впроваджувати досвід соціальних працівників Київщини в усій Україні будуть лише після ретельного вивчення результатів проекту.

Тетяна Пасова.

Ложка профілактики краща за бочку ліків

ЄС допомагає пригальмувати епідемію СНІДу

На фото (зліва направо): Олег Єресько, Лаура Гараньяні, керівник проекту Уте Шуман та представник компанії SOFRECO, яка спонсорувала проект, Олів'є Купермінк.

Здебільшого жертвами СНІДу стають молоді люди. Тому необхідно вже у школі запровадити спеціальні програми, щоб підлітки знали на яку небезпеку наражаються та як вберегти себе. Аби якісно розробити ці програми, слід залучити фахівців з багатьох міністерств — зокрема, освіти та науки, охорони здоров'я. Також важливо заручитися підтримкою неурядових організацій та міжнародних інституцій. Одним словом, потрібен міжгалузевий підхід.

Для того, щоб зробити перші кроки у цьому напрямку, об'єднати фахівців, розробити хоча б теоретичне підґрунтя і було організовано проект. Євросоюз надав для його проведення 1,6 мільйона євро. За ці кошти, зокрема, були підготовлені посібники, інші матеріали та дані про джерела отримання

Проведено десятки семінарів, організовано десять центрів моніторингу

додаткової інформації. На базі обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти у Києві, Львові, Одесі та Донецьку створено чотири навчальних центри, обладнаних 120 комп'ютерами, підключеними до Інтернету. Проведено десятки семінарів, організовано десять центрів моніторингу по всій Україні. Проведено також базове та підсумкове обстеження у десяти пілотних регіонах з метою

оцінки змісту навчального курсу «Основи здоров'я» у школах.

Найважливіше, що прагнули довести цим проектом його учасники — епідемію ВІЛ/СНІДу в Україні можна пригальмувати лише загальнодержавною профілактичною кампанією. Те, що вдалося зробити учасниками проекту — лише початок. Це розуміють і урядовці. Як заявив представник Міністерства

В Україні нині спостерігається найстрімніше у Європі зростання зараження на ВІЛ/СНІД. Останніми роками кількість хворих збільшилася аж на 34%. Експерти стверджують: якщо епідемія цієї хвороби не зменшить темпів, то до 2010 року кожен десятий українець помиратиме від ВІЛ/СНІДу. Про це на конференції, яка вінчала проект ЄС «Вдосконалення багатогалузевих підходів до профілактики ВІЛ/СНІДу серед молоді», повідомила Лаура Гараньяні з представництва Європейської Комісії в Україні.

освіти та науки Олег Єресько, ложка профілактики краща за бочку ліків. Тому у міністерстві уже створено координаційну раду з питань здорового способу життя. Спеціалісти, що входять до її складу, продовжать втілювати напрацювання проекту «Вдосконалення багатогалузевих підходів до профілактики ВІЛ/СНІДу серед молоді».

Тетяна ПАСОВА.

Розпочався новий проект

У вересні розпочав свою діяльність новий проект «Підтримка виконання Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС», що фінансується програмою TACIS.

Проєкт розрахований на 2 роки. Основним бенефіціаром його є Секретаріат Кабінету Міністрів України, хоча підтримку в рамках проекту отримують всі урядові установи, що відповідають за виконання як Угоди про партнерство та співробітництво (УПС), так і спільного Плану дій Україна–ЄС.

Мета проекту є підтримка України у виконанні положень цих двох документів. Зокрема, планується підтримати діяльність робочих груп, що були створені для забезпечення виконання УПС, а також допомогти покращити систему моніторингу виконання даної Угоди та плану дій.

Проект складається з трьох компонентів. Перший — створення та запровадження системи моніторингу. Другий — розбудова спроможності щодо використання розробленої системи моніторингу. Третій — поширення інформації про європейську інтеграцію.

Проект координуватиме свою діяльність з іншими проектами в цій сфері. Особливо це стосується проекту UEPLAC, що фінансується програмою TACIS, та Проекту координації європейської інтеграції EUCOP, який фінансується програмою «Возз'єднуючи Європу» Фонду Глобальних Можливостей (GOF) та Міністерством міжнародного розвитку Великобританії (DfID). □

На фото (зліва направо): керівник UEPLAC Іоланта Тачинська, Юріс Озолінс і заступник керівника UEPLAC Геннадій Косяк.

«Енергетична та екологічна політика на автомобільному транспорті України: шляхи адаптації до законодавства ЄС» — так називався круглий стіл, організований Українсько-європейським дорадчим центром з питань законодавства. Організатори запросили до участі в ньому представників Кабміну, Міністерства палива та енергетики, Національного агентства з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів, державного підприємства «ДержавтотрансНДІпроект».

Як і на автомобілях їздити, і повітря не забруднювати

Про це говорили на організованому UEPLAC «круглому столі»

Як відзначалося у поширеному перед початком «круглого столу» прес-релізі, фахівці з країн ЄС планували поділитися своїм досвідом. Насправді ж українська сторона змогла усвідомити, що чекає на неї за кілька років. Бо проблеми, про які йшлося під час «круглого столу», однако-

ві по обидва боки кордону з ЄС. Вони просто поки що на різних рівнях. І як швидко нам доведеться зіштовхнутися з нинішньою європейською реальністю, залежить від швидкості зростання добробуту українців.

Поки що головна причина різниці між Україною і Європою за захід від неї — кіль-

кість автотранспорту. Як розповів директор «ДержавтотрансНДІпроект» Анатолій Редзюк, нині в Україні на тисячу населення припадає 100—120 автомобілів. Поки що це не йде в жодне порівняння з європейськими показниками — 770 машин на тисячу людей. Проте ми їх наздоганяємо. Торік за темпами зростання автопарку Україна вийшла на перше місце в Європі. Якщо середній показник зростання кількості продаж легкових автомобілів на європейському ринку становив 0,7%, то в Україні в 2006 ця цифра сягнула 40%.

Торік зростання продажів авто в Україні сягнуло 40%

Враховуючи це, особливо гостро стоїть проблема оновлення парку легкових та зменшення шкідливих викидів в атмосферу. За словами Анатолія Редзюка вже протягом 2009—2010 років плановано запровадити стандарти Євро-3, 2011—2012 — Євро-4, а 2013—2014 — Євро-5 і вище.

Головний експерт UEPLAC з питань транспорту, довкілля й енергетики Юріс Озолінс під час дискусії підкреслив, що проблеми ЄС не надто відрізняються від українських. Хоча, на його думку, Україна має і свої переваги: в нашій країні збереглася і досі домінує інфраструктура залізничного транспорту, що певною мірою пом'якшує ситуацію з поганим станом автошляхів. Так само як і в Україні, автомобільний транспорт в ЄС на 98% залежить від ситуації на нафтовому ринку. Не менше гостро стоїть питання і зі шкідливими викидами в атмосферу. За словами Юріса Озолінса, 12% всіх викидів парникових газів у ЄС припадає на легкові автомобілі. Власне кажучи, саме цим і спричинене запровадження нових критеріїв якості пального.

Наталя Філіпчук.

Відбувся семінар для методистів

У рамках фінансованого Євросоюзом проекту «Громадянська освіта – Україна» було проведено семінар для методистів обласних інститутів післядипломної освіти на тему «Впровадження в систему післядипломної підготовки вчителів 8-годинного громадянсько-навчального модулю». У семінарі взяли участь ті, хто займається підвищенням кваліфікації вчителів у пілотних регіонах, представники проекту та його керівник Девід Ройл.

Під час семінару методисти пілотних регіонів висловили високу оцінку розробленого 8-годинного модулю з громадянської освіти. Водночас поділилися й своїми проблемами.

— Є проблема ставлення учителів до теорії. Вони хочуть мати шаблон викладання, не вникаючи в зміст матеріалу. А від цього страждають діти, — важає херсонський методист Геннадій Цибуленко. — Для вчи-

телів-предметників дуже важливо знати теорію громадянської освіти — багато з них отримували вищу освіту в іншій державі, СРСР.

Підбиваючи підсумки обговорення, учасники семінару зійшлися на думці, що зміст 8-годинного модуля з громадянської освіти найкраще ділити у такому співвідношенні: 6 годин — «Теорія громадянської освіти», 2 години — «Методи інтеграції громадянської освіти в інші шкільні курси». □

«Публічна дипломатія є вирішальною»

Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер виступила перед главами Представництв Єврокомісії в третіх країнах. Її виступ називався: «Представляючи Союз за кордоном: ключові виклики наступних років».

— Нашим найпершим пріоритетом є зміцнення ролі Євросоюзу як глобального актора і протидія найгострішим викликам, з якими ми стикаємося, — сказала Беніта Ферреро-Вальднер. — Ми повинні продовжувати процес розширення Європейського Союзу і розвивати Європейську політику сусідства як ефективний засіб для підтримки, заохочення політичних та економічних реформ та спостереження за ними.

Комісар наголосила на важливості стосунків з Росією і на потребі продовжувати докладати зусиль для досягнення миру на Близькому Сході.

Окремо Беніта Ферреро-Вальднер зупинилася на питаннях використання енергетичних ресурсів і енергетичної безпеки.

— ЄС завжди був лідером щодо відповідального використання енергетичних ресурсів, — сказала Комісар послам. — І нам треба переконувати наших партнерів в усьому світі в потребі взяття таких само амбітних зобов'язань. Тут ваша публічна дипломатич-

на робота є вирішальною. Я хотіла б, щоб ви поширювали всі відповідні ініціативи й промови Президента Єврокомісії і її Колегії, або мої. Саме через публічну дипломатію ми хочемо бути почутими якомога ширшими верствами людей і сформувані у них уяву про наші підходи й цінності.

Беніта Ферреро-Вальднер наголосила також на потребі розвитку ефективної зовнішньої енергетичної безпеки.

— Нашою метою є поглибити партнерство в усьому світі з виробниками, транзитними країнами та споживачами, щоб збудувати взаємовигідне співробітництво, — заявила вона. — Особливо з сусідами. Ми вже уклали угоди з Азербайджаном, Марокко і Україною і сподіваємося завершити підготовку таких з Алжиром та Єгиптом до кінця року. Ми зміцнюємо співробітництво в Центральній Азії і хочемо укласти нову угоду з Росією.

Зупинилася Комісар і на питаннях міграції.

— Я твердо впевнена, що ЄС потребує спільної міграційної політики. Останніми

роками ми сповідуємо так званий глобальний підхід: боротьба з нелегальною імміграцією з одного боку і полегшення міграції легальної з боку іншого. Ключовими при цьому є допомога в управлінні кордонами, підписання угод про реадмісію, сприяння міжлюдським контактам через спрощення візових процедур і їх здешевлення.

У травні, нагадає Беніта Ферреро-Вальднер, Європейська Комісія запропонувала нову систему Мобільного партнерства, яку ЄС сподівається випробувати на стосунках з країнами, охопленими Європейською політикою сусідства. Таке партнерство має стосуватися боротьби з нелегальною міграцією, створення можливостей для доступу до ринків праці наших країн-членів через трудові квоти, практичних кроків щодо зведення пошукачів роботи з працедавцями.

— Ключем до успіху буде ваша кваліфікація, вміння пояснювати наш підхід і переконувати країни вашого перебування в їхній частині відповідальності в боротьбі з пов'язаними з міграцією викликами, — сказала Беніта Ферреро-Вальднер. □

Вітаємо переможців!

У травневому числі «Євробюлетеня» ми оголосили конкурс на найкраще знання тематики Європейського Союзу. Читачам було запропоновано відповісти на 10 запитань. Дякуємо всім учасникам конкурсу за інтерес до нього і за надіслані відповіді. А переможцями стали Брухаль Вікторія з Одеси та кияни — Притула Ігор та Інна Мірзоян. Вони отримують призи з символікою ЄС від Представництва Європейської Комісії в Україні.

Відповіді на запитання конкурсу

1. Коли було підписано Римську угоду?
25 березня 1957 року.
2. Скільки країн входить зараз до Європейського Союзу і в якому році відбулося перше розширення?
Зараз в ЄС 27 країн, перше розширення відбулося 1 січня 1973 року. Тоді до Європейського Економічного Співтовариства приєдналися Велика Британія, Данія та Ірландія.
3. Яка країна головуватиме в ЄС у другому

півріччі цього року, і яка — у першому півріччі наступного?

Зараз головує Португалія, наступною буде Словенія.

4. Хто за національністю Президент Європейської Комісії?
Жозе Мануель Баррозу є португальцем.
5. Скільки депутатів у Європейському Парламенті?
785.

6. Які країни і коли першими запровадили в обіг готівкове євро?
2002 року — 10 країн.

7. У якому році розпочав працювати в Україні нинішній Голова Представництва Європейської Комісії Ієн Боут?
У вересні 2004 року.

8. В який день, відколи і чому відзначають в ЄС День Європи?

День Європи відзначають 9 травня, офіційно — з 1985 року. 9 травня 1950 року тодішній міністр закордонних справ Робер Шуман виголосив історичну промову із закликом до європейської інтеграції, наперед до створення Європейського об'єднання вугілля та сталі.

9. Чиї слова і музика Гімну Європи?
Слова твору Міллера «Ода радості», вони покладені на музику фіналу Дев'ятої симфонії Бетховена.
10. Скільки країн ЄС належать до зони євро?
12.

Євросоюз посилює Європейську політику

«Фундаментальним принципом ЄПС є диференціація»

З виступу Жозе Мануеля Баррозу

Пані та панове!

Я знаю, що дехто ставить під сумнів логіку Європейської політики сусідства. Запитує, чи країни з такими різними суспільствами, історіями та традиціями повинні або навіть можуть бути зібрані разом, в одному політичному підході.

Але така постановка питання ігнорує одну важливу річ: фокусування уваги на ширшому європейському та середземноморському просторі ЄПС отримує більшу підтримку від країн — членів ЄС, аніж якби ми дивилися на кожного нашого сусіда окремо. Більше немає такого, щоб увага концентрувалася на державі або регіоні залежно від особистих інтересів або від того, яка країна член ЄС головує в Союзі на цей час.

ЄПС спонукає країни-члени думати глибше про майбутнє всього цього куточка нашої планети і про потребу відповіді нашим спільним викликам тепер. У результаті такого підходу ми маємо більше фінансів для програм допомоги в рамках ЄПС і нові можливості для тіснішого співробітництва всередині Євросоюзу.

Ці міркування підводять мене до іншої точки зору, на якій ніколи в достатній мірі не

акцентують увагу: фундаментальним принципом ЄПС є диференціація. ЄПС не є і ніколи не була політикою зрівняйлівки. Є стільки ж варіацій ЄПС, скільки є партнерів. Ми не можемо ігнорувати різницю між нашими партнерами і не робимо цього. Будучи політичним організмом, створеним з 27 різних держав і, відповідно, з 27 різних шляхів організації наших суспільств, ми в ЄС є останніми, хто очікує або вимагає однорідності!

З кожним з наших партнерів по ЄПС ми будемо специфічні й унікальні відносини. Якщо країна каже, що має більші амбіції і хоче йти далі в її відносинах з Євросоюзом, ми на

Ми не намагаємося формувати штучні зв'язки між країнами

це відповідаємо — чи то угодою про авіаційне сполучення, чи то меморандумом про взаєморозуміння в енергетичній сфері, чи додатковою допомогою в управлінні кордонами.

З розвитком Європейської політики сусідства ця диференціація ставатиме все чіткішою. Коли ми розпочинали ЄПС, то був такий принцип: пропозиція на столі є однаковою для кожного, без дискримінації. Але оскільки ми далі й далі віддаляємося від стартової лінії, то бачитимемо більше й більше різних ландшафтів, з настільки різноманітними типами розвитку відносин, скільки партнерів ми маємо. Але завжди — в загальних рамках ЄПС.

Стане зрозумілим, існують дуже різні відносини ЄС з кожним з наших сусідів. Вони

показуватимуть, наскільки близькими ми є один до одного в імплементації спільних цінностей, враховуватимуть особливості економіки кожного партнера, побажання й прагнення щодо стосунків з ЄС. Що ближче ви хочете бути до ЄС і більшою є ваша відданість реформам, то більше допомоги ми можемо запропонувати вам щодо досягнення цілей, поширення й поглиблення наших стосунків.

Хотів би наголосити: ми твердо стоїмо на принципах, що це не є щось на кшталт примусу кожної країни рухатися в особливо-му напрямку. Ми віддані ідеї, що кожна країна формує відносини з нами індивідуально.

Диференціація необхідна. Але давайте не будемо недооцінювати іншу сторону — наші долі зв'язані разом нашим спільним європейським і середземноморським простором.

Ми не намагаємося формувати штучні зв'язки між країнами з дуже різними інтересами і потребами. Але водночас було б нерозсудливо робити вигляд, що ми не маємо спільних викликів. Так само нерозсудливо стверджувати, що немає користі від обміну досвідом і обговорення цих викликів.

Ми маємо запрягти енергію глобалізації для максимального економічного зростання й створення нових робочих місць. Треба думати про потребу захисту нашого довкілля і боротьби зі змінами клімату, про захист наших громадян від терористичних атак.

Хочу навести за приклад енергетику. Посилення енергетичної безпеки в просторі Євросоюзу і країн Європейської політики сусідства є ключовим пріоритетом для співробітництва

сусідства

Міжнародна конференція під назвою «Працюючи разом — посилення Європейської політики сусідства» відбулася в Брюсселі 3 вересня.

Конференція стала першою нагодою для урядових та неурядових структур країн, на які поширюється ЄПС, обмінятися думками з приводу розвитку цієї політики ЄС, шляхів її посилення.

На форумі виступили Президент Європейської Комісії Жозе-Мануель Баррозу та Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

з нашими партнерами. Європейська Комісія продовжуватиме розвивати міцні енергетичні стосунки в цьому регіоні. Наше партнерство з Україною і Азербайджаном слугує чудовим прикладом, який буде продовжено новим енергетичним партнерством з Єгиптом і Алжиром. Ми сподіваємося завершити роботу над відповідним Меморандумом про взаєморозуміння з Єгиптом до кінця цього року...

Пані та панове!

Сподіваюся, моя промова переконала вас у зміцненні наших зобов'язань перед вашими країнами. Сьогоднішня конференція є важливою частиною цих зобов'язань. Інформація, яку ви даєте нам, допоможе сформувати Європейську політику сусідства на наступні роки. І від цього виграють усі.

«Ми хочемо простіших, дешевших та швидших візових процедур»

З виступу Беніти Ферреро-Вальднер

Дозвольте мені розпочати дискусію наголосом на кількох сферах, де, як ми думаємо, корисно буде йти далі. Це — економічна

інтеграція, мобільність, енергетика і збільшення фінансової та технічної допомоги.

Економічна інтеграція

У майбутньому ми бачимо економічну інтегровану зону, що охоплюватиме весь ЄС та його найближчих європейських та середземноморських партнерів. Зону, де товари, послуги й капітали рухатимуться вільно, відкриваючи нові й більші можливості для всіх нас.

Шанс інтегруватися у внутрішній ринок ЄС є привабливою можливістю й безпрецедентною пропозицією з боку ЄС. Впевнена, що наші сусіди усвідомлюють силу цієї пропозиції — для вас відкривається ринок з 500 мільйонами споживачів. Але також не варто забувати про інші вигоди ЄПС: покращене адміністрування, стабільніше бізнесове середовище, збільшення закордонних інвестицій.

Однак економічна інтеграція — це не гламурний процес. Навпаки. Вільна торгівля на широкому географічному просторі вимагає від нас величезної кількості реформ, інколи важких рішень. І це не може статися за одну ніч.

Мобільність

Ми знаємо, що мобільність, тобто свобода для людей подорожувати в ЄС, є надзвичайно важливою.

Отож в «посиленій ЄПС» ми хочемо зробити все, що зможемо, для посилення мобільності. Мої колеги з ЄС можуть підтверди-

ти, як наполегливо ми тиснули на країни — члени ЄС щодо спрощення візових режимів. І ми почали отримувати результати — до кінця цього року Молдова й Україна мають відчувати практичний вплив угод зі спрощення візових процедур, які ми з ними підписали.

Ми хочемо простіших, дешевших та швидших візових процедур для бізнесу, урядових структур і тих, хто їде на навчання для усіх наших сусідів. Будемо продовжувати тиснути на наші країни-члени у тому, що стосується людських контактів на прикордонних територіях. Також хотіла б звернути увагу на нову освітню схему для студентів і професорів у рамках ЄПС — близько тисячі їх незабаром займуть свої місця в університетах в усьому ЄС.

Радикальнішою пропозицією Європейської Комісії є нова система Мобільного партнерства. Її ми сподіваємося випробувати на країнах, охоплених Європейською політикою сусідства. Ідея сфокусована на спільній відповідальності всіх країн щодо боротьби з викликами, які несе міграція. Це стосуватиметься і кроків з боротьби з нелегальною міграцією, і більших можливостей для легальної міграції з третіх країн в ЄС. Ми просимо зобов'язань партнерів щодо реадмісії, а самі пропонуємо шляхи щодо полегшеного доступу до ринків праці наших країн-членів, таких як трудові квоти, короткотермінові візи і практичні інструменти пропозицій роботи її шукачам.

Закінчення на стор.16

Енергетика

Виходячи з нашого власного досвіду ми впевнені, що інтегрований енергетичний ринок працює на кожного — на виробника, транзитну країну чи покупця. На двосторонньому рівні ми маємо енергетичні угоди з Азербайджаном, Марокко і Україною. Президент Баррозу згадав про наші сподівання на Меморандум взаєморозуміння з Алжиром і Єгиптом.

Регіональні енергетичні угоди принесли б додаткову користь — посилення конкуренції, поглиблення природоохоронних і безпекових стандартів на широкому просторі. А також забезпечення стабільнішого інвестиційного клімату.

Тому зараз ми хочемо дослідити: де у відносинах з нашими сусідами маємо недостатню договірно-правову базу і як її зміцнити. Іншою ідеєю є сфокусуватися на альтернативній енергетиці та енергетичній ефективності. Це сфера, де країни ЄПС мають величезний потенціал, особливо, що стосується сонячної та вітрової енергії та біопалива.

Технічна та фінансова допомога

Стадія, на якій перебуває ЄПС, зараз дозволяє нам мобілізувати кращий досвід Єврокомісії та країн-членів і ділитися нашими технологічними новаторствами: чи то мова йде про митницю, чи ветеринарні лабораторії, чи банки.

Я знаю, що адміністрації наших партнерів наполегливо працюють, щоб використати більшість з цих можливостей. Я задоволен, що багато хто скористався нашими пропозиціями щодо програм Twinning і TAIEХ. Ми мали 800 учасників семінарів TAIEХ лише в другій половині 2006 року, і учасників Twinning з Марокко і України у різноманітних сферах — ветеринарії, безпеці судноплавства і захисті прав споживачів.

Зараз ми пропонуємо два інноваційні фінансові механізми: Інструмент розвитку інфраструктур у країнах-сусідах і Інструмент реформи врядування. Ціль першого є використати фонди ЄС для залучення більших грошей з інших міжнародних фінансових інституцій. Очікуємо, що цей інструмент буде започатковано до кінця року. Інструмент реформи самоврядування є додатковим джерелом коштів ЄПС, які отримують ті, хто зробить кращий прогрес у досягненні цілей врядування. Перший приз буде вже цієї осені. Сподіваємося, країни ЄПС сприймуть це як визнання тих зусиль, які вони зробили у виконанні комплексу реформ, що ми їх вимагаємо. □

Україну сприймають як найближчого сусіду

Після неї йдуть Росія, Беларусь і Молдова

Переважає більшість населення ЄС підтримує зусилля Союзу, спрямовані на інтенсифікацію співробітництва з країнами-сусідами. Про це свідчить дослідження, проведене соціологічною службою Єврокомісії — Евробарометром.

Зокрема, 89% опитаних вважають за важливе або дуже важливе співробітничати з країнами-сусідами в боротьбі з організованою злочинністю і тероризмом, 86% — у охороні довкілля та енергетиці, 85% — у питаннях, що стосуються розвитку економіки, 82% відповіли, що співробітництво потрібне у сфері демократії, 81% — освіти й 71% — імміграції.

При цьому 73% громадян країн Євросоюзу вірять в те, що ЄС здатен сприяти зміцненню демократії в країнах-сусідах, 67% впевнені, що співробітництво з сусідніми державами зменшує ризик війни чи конфліктів в Європі і 62% переконані, що тісна співпраця з сусідами може скоротити нелегальну імміграцію до ЄС.

— Європейці розуміють користь міцних стосунків з країнами, з якими ми маємо спільні морські й земні кордони, — прокоментувала опитування Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. — ЄПС є взаємовигідною: допомагаючи нашим близьким сусідам досягти процвітання та стабільності, ми робимо Євросоюз кращим місцем для життя.

Евробарометр також дослідив сприйняття громадянами країн ЄС тієї чи іншої країни як сусіди. Тобто наскільки близькою до себе сприймають люди в Євросоюзі ту чи іншу державу. Прикметно, що Україну вважає такою найбільший відсоток громадян ЄС. Щодо інших держав, то, зокрема, Росію сусідом сприймають у ЄС 55%, Молдову — 37%, Беларусь — 49%. □

	Ви бачите Україну сусідом ЄС	Ви не бачите Україну сусідом ЄС
ЄС в цілому	57%	28%
Бельгія	53%	43%
Болгарія	67%	10%
Чехія	78%	12%
Данія	65%	26%
Німеччина	59%	28%
Естонія	69%	14%
Греція	64%	36%
Іспанія	47%	29%
Франція	55%	36%
Ірландія	45%	25%
Італія	36%	47%
Кіпр	64%	23%
Латвія	73%	14%
Литва	74%	11%
Люксембург	58%	38%
Угорщина	84%	8%
Мальта	45%	30%
Нідерланди	57%	38%
Австрія	56%	35%
Польща	89%	3%
Португалія	47%	31%
Румунія	55%	12%
Словенія	63%	20%
Словаччина	86%	9%
Фінляндія	61%	31%
Швеція	66%	23%
Велика Британія	50%	29%

Прим. Наведено відсотки тих опитаних, хто зміг визначитися з відповіддю.

Європейська Комісія схвалила пакет пропозицій, спрямованих на посилення боротьби з фальшуванням євро. Брюссель, зокрема, пропонує доповнити існуюче законодавство і зобов'язати банки та інші фінансові установи перевіряти автентичність євробанкнот і монет перед тим, як знову запустити їх у обіг.

Брюссель закликає посилити боротьбу з підробкою євро

Торік з обігу вилучили 164 тисячі фальшивих монет

— Підробка євро залишається активною незаконною діяльністю, — заявив Комісар ЄС з боротьби з шахрайством Сім Даллас. — Тому нам треба підвищити пильність та посилити співробітництво між керівними органами та бізнесом. Ми також пропонуємо покращити існуюче законодавство.

Разом з ухваленням пропозицій щодо ефективнішої протидії фальшуванню євро, Європейська Комісія схвалила відповідну доповідь за 2006 рік. У документі, зокрема, наведено такі дані щодо підробки монет. Усього торік їх було вилучено з обігу близько 164 тисяч. В основному це монети номіналом в 2 євро, за ними слідує 1-єврові та 50- центові. Фальшиві монети вилучали і в країнах зони євро, і в інших країнах Євросоюзу, і навіть поза його межами. У доповіді зазначено, що кількість вилучених з обігу фальшивих євромонет набагато нижча, ніж сукупна кількість монет національних валют країн єврозони до запровадження в них євро. Та й відносна кількість підробок невисока — всього в обігу зараз 69 мільярдів євромонет. А тих, які найбільше підробляють — 13 мільярдів.

Комісія також відзначила, що країни — члени єврозони задовільно виконують свої зобов'язання щодо запровадження кримінальної відповідальності за підробку євро.

Передовиками у боротьбі з фальшуванням є Австрія, Франція, Німеччина та Нідерланди

Передовиками є Австрія, Франція, Німеччина та Нідерланди — ці країни вже імплементували навіть видані 2005 року рекомендації Брюсселя щодо перевірки на автентичність євро монет.

Хоча система протидії працює добре, однак її треба підсилити, вважає Єврокомісія. Адже підробка монет зростає, з'являються нові види фальшивих монет. Крім зміни законодавства, Брюссель закликає посилити співробітництво між Європолом та відповідними національними структурами. □

Ризики трохи збільшилися

Європейська комісія відзначає збільшення ризиків для економіки зони євро. Про це йдеться в оприлюдненій кварталній доповіді щодо стану справ в економіці єврозони. «Індикатори довіри в зоні євро дещо знизилися за літо, однак основи економіки в зоні євро виглядають нормально», — зазначається у документі.

Єврокомісія вважає, що незважаючи на певні фінансові складнощі, перспективи зростання економіки на 2007 рік зменшилися лише дуже несуттєво. Водночас, зазначається у документі, ризики гальмування посилюються через фінансову кризу та можливість уповільнення темпів розвитку економіки США.

У другому кварталі 2007 року темпи зростання ВВП в ЄС уповільнилися до 0,3% замість прогнозованих навесні 0,6%. У доповіді також відзначається, що фінансові ринки пережили кілька складних тижнів, що виникли насамперед на ринку житла США. Ці складнощі відбилися на різних сегментах фінансових ринків як в самих Штатах, так і в світі. Фінансові складнощі приведуть до переоцінки ризиків та погіршення умов фінансування, зазначає Єврокомісія. Водночас, на її переконання, висока доходність банків єврозони та нефінансових компаній має згладити негативні наслідки для реальної економіки. □

Бюджетна реформа: від лопати до ракети

Наступного року ЄС планує витратити близько 130 мільярдів євро

У вересні Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу і Комісар ЄС з питань бюджету Далія Грибаускайте дали прес-конференцію, присвячену початку консультацій щодо бюджетної реформи.

Євросоюз розпочав реформування свого бюджету. Планується, що остаточні результати цих змін стануть відомі у кінці 2008-го на початку 2009 року. Однак певні тенденції у розподіленні спільного європейського пирога можна помітити вже зараз.

Так у середині вересня було оприлюднено проект бюджету на наступний рік. Уперше в історії Євросоюзу найбільше грошей з нього отримає не сільське господарство. Тепер пріоритетом номер один для європейців стануть інноваційні технології. Саме на їхній розвиток піде лівова частка бюджету. Хоча аграріїв, як і раніше, фінансувати будуть теж щедро.

Спільні витрати євробюджету наступного року складуть 129,2 мільярда євро. Для порівняння: цього року вони склали 115,5 мільярда, а 2006-го — 111,9. Тож наступного року Брюссель планує залучити на реалізацію своїх планів рекордну суму. 44,2 відсотка від цих грошей (тобто 57,2 млрд євро) підуть на фінансування так званого сталого розвитку. Ці кошти будуть вкладені у розвиток інфраструктури, наукові дослідження та розробки. 43,6 відсот-

ка (56,3 млрд євро) планують витратити на Єдину сільськогосподарську політику.

Відомо, що ЄС захищає своїх селян великими дотаціями. Особливо активно грошима аграрних фондів користуються громадяни нових членів спільноти та таких аграрно-роз-

Без великих європейських дотацій село швидко втратить конкурентоздатність

винутих країн, як приміром, Франція. Не дивно, що керівництво саме цієї держави нині виступає проти зменшення частки сільськогосподарських витрат. Натомість Велика Британія підтримує зменшення частки «аграрних» грошей у бюджеті, обстоюючи збільшення капіталовкладень у наукомісткі галузі.

Варто нагадати, що оприлюднений у вересні проект бюджету ще не затверджено. Тому дебати з приводу того, хто отримає більше коштів — науковці чи селяни — ще попереду. «Підігрують» ці дебати й британські та французькі політики: обидві країни нещодавно отримали нове керівництво. Тепер новопризначені керівники намагаються впровадити ті реформи, які вони обіцяли своєму електорату.

Нагадаємо, що це не перша спроба зменшити сільськогосподарські витрати. Всі попередні завершилися повним фіаско. А процес реформування бюджету було відкладено до 2013 року. Експерти вважають, що без великих європейських дотацій село швидко втратить конкурентоздатність. Адже лише суттєві капіталовкладення дозволяють ЄС не відставати від США у виробництві продовольства. Крім того, селянам значно складніше залучити у свою галузь інвестиції, ніж, скажімо, компаніям, що займаються енергозбереженням чи енергетичними ресурсами. Тому важливо, щоб їм допомагали європейські фонди. Тож виходить, що без підтримки

з бюджету європейське сільське господарство може занепасти.

Проте більшість європейців розуміють: якщо метою є забезпечення розвитку, то не можна більшості грошей витратити на дотації. Тому процес обговорення бюджету обіцяє бути гарячим, адже йдеться про гроші громадян ЄС, які ще й до того є виборцями... Європейці підраховували, що кожен з 464 мільйонів жителів ЄС щодня платить до бюджету спільноти 63 центи (близько 4,5 гривні). Тому незайвим буде нагадати, як формується бюджет Європейського Союзу.

Усім небайдужим запропоновано вносити свої пропозиції на спеціальній інтернет-сторінці

Спочатку бюджет формувався виключно з внесків країн-членів. Проте рішенням Ради Європейського Економічного Союзу 21 квітня 1970 року було створено власні фінансові ресурси: мито на імпорту, 0,75 відсотка від податку на додану вартість країн-членів та відрахування до бюджету, встановлені в залежності від їх валового національного продукту. Виходить, чим країна багатша, тим більше грошей вона внесе до бюджету. Непорозуміння на цьому ґрунті стали причиною затягування минулорічного бюджетного процесу. «Старі» члени ЄС, які кладуть до спільного гаманця найбільше грошей, не хотіли, щоб лівова частка цих коштів витрачалася у країнах-новачках. Натомість новачки наполягали на тому, що численні фонди зобов'язані виділити їм кошти.

До речі, спеціальні структурні фонди ЄС відіграють особливу роль у розподілі бюджету через те, що найважливіші його статті реалізуються саме через них. Так Фонд орієнтації та гарантій в області сільського виробництва відповідає за здійснення загальної сільськогосподарської політики; Фонд регіонального розвитку опікується програмами допомоги тим місцевостям, що відстають у розвитку (наприклад, уражених структурною кризою у промисловості); Соціальний фонд стимулює перекваліфікацію працівників, які працюють у галузях з високим рівнем безробіття; Фонд єднання, створений згідно з Маастрихтським договором, орієнтований на розвиток країн з найменшими показниками ВВП на душу населення. Існує навіть спеціальний фінансовий інструмент підтримки рибальства, через який виділяються кошти для підвищення конкурентоздатності підприємств, пов'язаних з рибальством у прибережних з ЄС районах.

Гроші, що надходять до бюджету, розподіляються у ці фонди. Звичайно, така система застаріла. Про це свідчить і проект бюджету

на 2008 рік, у якому пріоритети витрат змінені на користь науки. Проте чи будуть ці зміни прийняті в остаточному варіанті документа, поки невідомо. Однак те, що процес реформування започатковано і за його результатами принципи наповнення бюджету та його витрати будуть змінені, очевидно. Це відбудеться не раніше 2013 року. А нині усім небайдужим запропоновано вносити свої пропозиції на спеціальній інтернет-сторінці, або надсилати їх на електронну скриньку (адреси та «лінки» можна знайти на офіційних інтернет-представництвах європейських інституцій). Обговорення продовжуватиметься весь наступний рік. Після чого економісти та

політики розроблять нові підходи до формування та розподілення бюджету.

Куди Європа виділятиме мільярди євро через п'ять років, можна здогадатись, вивчивши причини, що спонукали чиновників до реформи. А саме — збільшення членів Євросоюзу, розширення внутрішнього ринку, глобалізація, старіння населення Європи, нові форми міжнародного тероризму та злочинність, залежність від поставок енергоносіїв. Тож можна попередньо спрогнозувати, що найбільше у майбутньому ЄС підтримуватиме розвиток науки та техніки, а також соціальну сферу.

Тетяна ПАСОВА.

Досі найбільше грошей виділяли на сільське господарство.

Від західнобалканських країн підписи під угодами поставили міністри внутрішніх справ.

Допомога Молдові

У вересні Європейська Комісія вирішила виділити 3 мільйони євро термінової гуманітарної допомоги Молдові, яка дуже постраждала цього року від посухи. Особливо південні її райони. Гроші підуть дрібним фермерам. Скористаються допомогою ЄС, яка втілюватиметься через Програму розвитку ООН, понад 15 000 вразливих до посухи сільських господарств.

За оцінками Європейської Комісії, посуха зачепила 80% країни. Було знищено значну частину урожаю, в тому числі й призначеного на корм для тварин. Отож термінова допомога покликана зберегти для селян їхніх корів, свиней, кіз, птицю тощо.

Крім цієї термінової допомоги Брюсель планує і середньо- та довгострокову.

Протягом наступних півроку Молдова отримає близько 40 мільйонів євро як макрофінансову допомогу. Ці гроші призначені для утримання на належному рівні дефіциту бюджету країни. Кошти надаватимуться при виконанні країною узгоджених обома сторонами умов. У довготерміновій перспективі Єврокомісія планує так само продовжувати підтримувати бюджет Молдови й збільшення ресурсів уряду, які можна було б використовувати при настанні таких екстремальних ситуацій, як цього літа. □

Ще один крок до безвізового режиму

Західнобалканські країни і ЄС спрощують візову процедуру

Європейський Союз підписав угоди зі спрощення візової процедури й реадмісію з п'ятьма західнобалканськими країнами — Албанією, Боснією й Герцеговиною, Чорногорією, Сербією та Македонією. З боку ЄС участь в церемонії взяли Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції і внутрішніх справ, та міністр внутрішніх справ головуючої в ЄС Португалії Карлос Перейра. Від західнобалканських країн підписи поставили міністри внутрішніх справ.

— Підписання цих угод є важливим політичним рішенням для тіснішого співробітництва між ЄС та Західними Балканами в такій чутливій сфері як міграція та пересування людей, — зазначив Франко Фраттіні. — Успішна імплементація цих угод уможливить почати структурний діалог щодо можливого безвізового режиму з західнобалканськими країнами в майбутньому.

Комісар ЄС з питань розширення Олі Ренн додав:

— Я щиро вітаю підписання цих документів. Вони допоможуть покращити міжлюдські контакти ЄС та західнобалканського регіону. Підписання угод є ще одним свідченням зобов'язань ЄС щодо європейських перспектив Західних Балкан. Тепер ми очікуємо належної імплементації обох угод, яка відкріє дорогу для діалогу щодо безвізового режиму з кожною країною регіону.

Мандат на переговори з укладення обох угод Єврокомісія отримала від Ради ЄС в березні 2006 року, і вони завершилися у квітні-травні 2007-го. Очікується, що ратифікаційні процеси завершаться до кінця року — як і у випадку з Україною, яка підписала подібні угоди з ЄС у червні цього року.

Підписання угод є ще одним свідченням зобов'язань ЄС

Зміст угод також є таким, як і підписаних між ЄС та Україною документів. Спрощується процедура отримання віз для певних категорій громадян і встановлення безвізового режиму для інших, короткострокова шенгенська віза коштуватиме 35 євро замість 60 тощо. Угода про реадмісію передбачає повернення до країн-підписантів нелегальних мігрантів, які проникли в ЄС з їхньої території. □

«MediSys» виконує роль вартового

Європейська Комісія розробила інтелектуальну медичну систему — «MediSys». Вона моніторить понад 1000 новинних сайтів та 120 спеціалізованих на питаннях охорони здоров'я сайтів 32 мовами.

«MediSys» забезпечує державні органи з питань охорони здоров'я своєчасною інформацією про спалахи хвороб та промислові аварії, допомагаючи таким чином ідентифікувати подібні випадки на ранніх стадіях та швидко на них реагувати. Також Систе-

ма надаватиме органам влади інформацію про найбільші біотерористичні атаки.

«MediSys» використовує певні ключові слова або їхні комбінації. Здійснюючи моніторинг веб-сайтів, вона сортує інформацію за трьома головними категоріями: «Хвороби»,

«Біотероризм» та «Інші загрози». Знайдені статті також класифікуватимуть далі за категоріями: «ВІЛ-СНІД», «Захворювання дихальних шляхів», «Пташиний грип», «Хвороба легіонерів», «Сибірська виразка», «Ядерна безпека» тощо. На основі аналізу відібраних нових статей операторам системи буде надсилатися попередження СМС або електронною поштою. Наприклад, в останньому випадку спалаху ящуру в Британії, система «MediSys» виявила раптовий стрибок у новинних репортажах і надіслала СМС-попередження представникам служби охорони здоров'я по всій Європі. □

Медицина цікавить європейців найбільше

Згідно з проведеним Євробарометром опитуванням, 71% громадян країн ЄС цікавляться інформацією про медичні дослідження та новими розробками у сфері охорони здоров'я.

Тема здоров'я є однією з найпопулярніших в ЄС, поступаючись лише питанням природи та довкілля (84%), натомість випереджаючи інтерес до європейських та міжнародних новин (70%), економічних та соціальних питань (68%), спорту (66%), облаштування свого будинку чи саду (66%), науки та технологій (60%), мистецтва та літератури (52%), розваг та життя знаменитостей (42%).

У межах дослідження було опитано 29 тисяч респондентів у 27 державах — членах ЄС, а також у країнах-кандидатах на вступ Туреччини та Хорватії. □

Випробувано нову вакцину

За інформацією Європейської Комісії, успішно пройшла клінічні тести вакцина проти пташиного грипу H7N1. Препарат було розроблено групою європейських дослідників, а у фінансуванні проекту взяла участь Європейська рамкова програма підтримки науки та досліджень.

— Працюючи разом, ми можемо досягти дуже багато, — прокоментував подію Європейський Комісар у справах науки та досліджень Янеж Поточнік. — Це ще один приклад того, як європейська співпраця може вести до конкретних результатів, що по-справжньому важливі для європейців.

На здійснення цього проекту Європейська Комісія виділила 2,1 мільйона євро. □

Шотландія показує гарний приклад

Шотландія заборонила паління в усіх публічних місцях у березні 2006 року. Нещодавно проведене дослідження засвідчило цілковитий успіх заборони: відтоді на 17% зменшилася госпіталізація з серцевими нападами. В ЄС знову заговорили про потребу повсюдної «всесоюзної» заборони, подібної до шотландської.

Дослідження також показало, що після заборони палити поза межами власної оселі, люди не стали більше палити вдома. І що підтримка дій уряду є великою навіть серед курців.

Член Європейського Парламенту, шотландець Алан Сміт заявив, що він «задоволений, що заборона на паління в Шотландії виявилася такою успішною. Це — крок у правильному напрямку».

— Чи будуть інші уряди запроваджувати заборону чи ні — це їхня справа. Наш уряд запровадив і виходить, що це працює добре, — сказав парламентар. — Я запросив Комісара ЄС з питань охорони здоров'я Маркоса Кипріану завітати до Шотландії і на власні очі побачити, як це працює і як наш досвід може допомогти іншим країнам ЄС. Сподіваюся, він зможе приїхати й насолодитися нашим чистим повітрям — всередині приміщень і поза ними.

Не покуриш тепер і в шотландському парламенті.

Тривають перевірки іграшок

Європейська Комісія зараз здійснює перевірку безпечності дитячих іграшок. Поштовхом для цього стали масштабні відкликання іграшок китайського виробництва через високий вміст свинцю у фарбах, якими їх розмальовують.

Зокрема, 5 вересня американська компанія «Маттел» — один з найбільших виробників іграшок у світі — втретє відкликала виготовлену у Китаї продукцію своєї марки.

Брюссель відреагував на це того ж дня.

— Там, де йдеться про безпеку споживачів, компромісів не буде, — заявила Комісар ЄС з питань захисту споживачів Меглена Кунева. — Щодо ситуації з компанією «Маттел», моя точка зору така: рішення виробника відкликати продукцію, щодо якої є підозри у наявності ризиків для безпеки споживача, загалом правильне. Але як Комісар з питань захисту споживачів, маю також поставити жорсткі запитання. Тому сьогодні ми в Комісії мали другу зустріч на офіційному рівні з представниками «Маттел». Я знаю, що наша система швидкого оповіщення про якість продукції RAPEX працювала літом добре, був швидкий обмін інформацією. Проте я впевнена: там, де йдеться про безпеку споживачів, дітей та іграшок, немає місця самовдоволенню.

Окрім власне перевірок дитячих іграшок та експертиз у вересні-жовтні тривали й триватимуть інші заходи. Минулого місяця Меглена Кунева представила депутатам Європейського Парламенту результати свого липневого візиту до Китаю, під час якого вона обговорювала й питання безпечності дитячих іграшок. Також у вересні Комісар зустрілася з представниками європейської іграшкової індустрії. На початку жовтня Меглена Кунева відвідала США: пріоритетом візиту було двостороннє співробітництво щодо безпеки продукції, китайське питання, обмін інформацією тощо. Наприкінці жовтня — початку листопада Єврокомісії будуть надані результати перевірок безпечності іграшок. Це питання буде одним із головних і на саміті ЄС–Китай, який заплановано на 28 листопада. □

Діти знають про пов'язані з інтернетом і мобілками небезпеки

Але до дорослих в разі чого звертатися не хочуть

Чи можуть батьки довіряти 13-річній доньці, яка блукає в інтернеті? Чи впевнені вони, що спілкування по мобільному телефону їхнього 11-річного сина безпечно? Над подібними питаннями замислилися в Брюсселі. В усіх 27 країнах — членах ЄС, Норвегії й Ісландії Євробарометр провів відповідне опитування дітей у двох вікових групах: 9–10 та 12–14 років.

Загальний висновок оптимістичний: діти знають про ризики, пов'язані з використанням інтернету та мобільних телефонів.

— Тішить те, що європейська молодь є розважливою, — прокоментувала ситуацію Комісар ЄС з питань інформаційного суспільства і медіа Вівіан Редінг. — Здатність до активного використання нових медіа є

зали мені не «висіти» в інтернеті більше двох годин, тому що це шкідливо для очей. Я хотів би бути довше, але ж вони праві». «Хакери є небезпекою, вони можуть розповсюджувати віруси, які виведуть з ладу жорсткий диск або скопіюють все, що ми маємо в комп'ютері — документи, пароль», — каже його ровесник з Португалії. «Не давайте ваших персональних даних в інтернеті, а номер мобільного телефону людям, яких ви погано знаєте», — радить 12-річна дівчинка з Люксембургу.

Щоправда, коли діти стикаються з якимись проблемами, то насамперед намагаються ділитися ними з друзями. А до батьків звертаються у крайньому разі.

Дослідження Євробарометру допоможе Європейській Комісії вдосконалити програму ЄС з безпечного інтернету. Навесні цього року, всі європейські оператори мобільного зв'язку підписали підготовлений Брюсселем меморандум щодо збільшення зусиль із захисту неповнолітніх користувачів мобільних телефонів. А 12 лютого наступного року в ЄС пройде День безпечного інтернету. □

Більшість підключається до інтернету кілька разів на день, а також має власний мобільний телефон

ключовим для розвитку інформаційного суспільства. Водночас результати огляду підкреслюють потребу Європи в профілактичній інтернет-освіті. Ми повинні продовжувати збільшувати обізнаність щодо можливостей та ризиків, особливо серед батьків. Коли йдеться про безпеку наших дітей, не має бути місця самозаспокоєнню.

Опитування показало, що діти в усіх європейських країнах використовують інтернет та мобільні телефони в дуже схожий спосіб. Он-лайн ігри, блукання сайтами та спілкування вважаються найпопулярнішими видами проведення часу в інтернеті, тоді як надсилення повідомлень та розмови з батьками й друзями є найпопулярнішими серед користувачів мобілок. Більшість підключається до інтернету кілька разів на день, а також має власний мобільний телефон. Зазвичай, використання інтернету обмежують батьки, тоді як спілкування по мобільному є вільнішим.

В основному діти свідомі ризиків, які можуть при цьому виникати. 9-річний хлопчик з Румунії сказав: «Мої батьки ска-

Проведення у лютому Дня безпечного інтернету стало для ЄС вже традиційним.

Пройшов черговий Європейський тиждень мобільності

Червень 2001 року — Президент Європейської Комісії Романо Проді (в центрі) і Прем'єр-міністр Естонії Март Лаар під час велосипедної прогулянки естонським містечком Пярну.

З 16 по 22 вересня в Європейському Союзі проходив черговий, шостий щорічний Тиждень мобільності. Цьогорічна тема — «Вулиці для людей». Участь у тижні взяли понад 133 мільйони людей і понад 1300 міст з ЄС та інших країн — Китаю, Бразилії, Канади, Еквадору й Таїланду.

Метою Європейського тижня мобільності є зменшення забруднення довкілля у містах. Для участі в ньому кожне місто мало запровадити в себе принаймні один постійно діючий спрямований на це захід.

— Дуже надихає бачити таке збільшення кількості міст, які беруть участь у Європейському тижні мобільності, — прокоментував подію Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас. — Також вражає, яку міжнародну підтримку вже здобула ініціатива. Боротьба зі змінами клімату і покращення якості повітря є головними для нашого майбутнього.

Згідно зі світовими дослідженнями, автомобілі дають зараз 10% парникових газів, які призводять до зміни клімату, а також просто забруднюють повітря. Тому нагальним є використання в містах альтернативних, без-

печних для довкілля видів транспорту, і Європейський тиждень мобільності покликає до цього спонукати. Наприклад, збільшувати кількість велосипедних доріжок, зменшувати інтенсивність руху транспорту у прилеглих до шкіл містах тощо. Кульмінацією цьогорічних заходів став вільний від автомобілів день, який міста — учасники тижня провели 22 вересня.

Європейський тиждень мобільності координується трьома неурядовими організаціями, які спеціалізуються на питаннях міського довкілля: Eurocities, Energie-Cities та Climat Alliance. Генеральний директорат Єврокомісії з питань довкілля надає фінансову підтримку та присуджує щорічний приз Європейського тижня мобільності тим муніципалітетам, які втілюють у себе кращі програми й заходи. □

Розпочато консультації щодо руху в містах

«До нової культури пересування в містах» — так називається оприлюднена Європейською Комісією Зелена книга. Брюссель розпочав консультації з широкою громадськістю щодо ключових для цієї сфери питань. Єврокомісія хоче визначити існуючі проблеми й дізнатися про передовий досвід.

— Європейські міста різні, але вони стикаються з однаковими викликами. Це затори, зміна клімату, забруднення, проблеми з безпекою, — заявив Віце-президент Європейської Комісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту. — Зелена книга сфокусує увагу на міському вимірі транспортної політики і допоможе дізнатися про інноваційні підходи, які застосовують передові у цьому відношенні міста.

Зелена книга Європейської Комісії містить 25 питань, які стосуються її теми. Наприклад, як можна підвищити якість громадського транспорту і краще захистити права його пасажирів, як можна збільшити використання чистих і енергетично ефективних технологій, як краще пропагувати пересування містами пішки і на велосипедах тощо.

Потуючи цю Зелену книгу, Європейська Комісія з січня по липень цього року провела інтенсивний діалог з усіма дотичними до теми міського транспорту структурами. Відбулися дві конференції, чотири технічні семінари та інтернет-консультації.

— Зібрана нами інформація допомогла краще зрозуміти реалії міського життя в ЄС та очікування громадян і всіх залучених до цієї сфери структур, — зазначив Жак Барро. — Я впевнений, що ми представили добре збалансований документ.

Консультації на основі Зеленої книги триватимуть до 15 березня 2008 року. Після цього Єврокомісія складе План дій щодо пересування в містах, який планує оприлюднити у вересні. Це вже буде конкретний документ з чіткими завданнями і часовими рамками їх виконання. □

Брюссель турбує ситуація з молоддю

4,6 мільйона 15–24-річних є безробітними

Населення Євросоюзу дедалі швидше старішає, скорочується чисельність молоді на ринку праці. Тому ЄС буде все більше залежати від якості підготовки молодого покоління. Виходячи з цих міркувань, Європейська Комісія провела спеціальне дослідження щодо того, наскільки готові молоді люди взяти на себе відповідальність за майбутнє Європи.

Загальний висновок невтішний — ця готовність є недостатньою. Дослідження виявило, що кожен шостий молодий європеєць довчасно залишає школу. 4,6 мільйона 15–24-річних є безробітними. Близько чверті молоді не мають достатньої кваліфікації, відповідно їй можливості знайти гарну роботу. У багатьох країнах — членах ЄС кожна третя молода людина залишається безробітною впродовж року після завершення освіти.

— Ми маємо розв'язати парадоксальну ситуацію, яка нині існує в Євросоюзі, — зауважив Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних справ та рівних можливостей Владімір Спідла. — З одного боку Європейському Союзу в певних секторах економіки бракує робочої сили, з іншого — кількість безробітних серед молоді вдвічі перевищує загальний рівень безробіття в ЄС.

Європейська Комісія підкреслює нагальну потребу більше інвестувати в молодіжну освіту й охорону здоров'я — як на національному, так і на союзному рівні. Молодь також має активніше залучатися до участі в громадському житті.

Половина робочих місць в ЄС вимагають кваліфікації високого рівня

Водночас Брюссель зауважує, що виклики, які постають перед молодими людьми в Європі зараз, є набагато складнішими за ті, що мало покоління їхніх батьків. Непростим є перехід від школи до роботи. Половина нинішніх робочих місць в ЄС вимагають кваліфікації високого рівня.

Європейська Комісія закликала країни-члени посилити свої зусилля в молодіжній політиці в чотирьох напрямках. Перший — намагатися зменшити завчасне залишення молодими людьми школи. Другий — саме на молоді орієнтувати нові стратегії «гнучкої захищеності», спрямовані на покращення перспектив новачків ринку праці. Третій — заохочення професійної мобільності молоді. Для цього Єврокомісія започаткувала пілотну ініціативу «Твоя перша робота за кордоном», спрямовану на полегшення пошуку праці в іншій країні ЄС. Четверте — Комісія пропонує приділяти більше уваги залученню молоді в процес ухвалення рішень в Євросоюзі, зокрема тих, що стосуються проблем молодих людей.

Комісія також пропонує кожні три роки готувати доповідь щодо молодіжних справ у ЄС за участю самих молодих людей. Це б краще змальовувало й аналізувало ситуацію, розвивало більше розуміння проблеми. Крім цього, Брюссель має намір ініціювати Європейську хартію якості інтернатури, далі працювати над підготовкою нової Стратегії охорони здоров'я, у якій буде приділено велику увагу проблемам молоді, проводити консультації й оцінку впливу волонтерської діяльності тощо. □

Відбулися чергові Дні зайнятості

Наприкінці вересня в ЄС пройшли Дні зайнятості. Метою цих традиційних заходів є збільшення обізнаності людей про можливості пересування Європейським Союзом в пошуках роботи, а також встановлення прямих контактів між роботодавцями та пошукачами роботи. В рамках цьогорічних Днів зайнятості у 230 містах ЄС пройшло понад 500 заходів.

Заходи, які провела з нагоди Днів зайнятості Єврокомісія, користувалися великою популярністю.

— Це показує дієвість політики ЄС у сфері зайнятості та збільшення економічного зростання, — заявив Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних справ та рівних можливостей Владімір Спідла. — Такі заходи допомагають роботодавцям заповнити вакансії, а пошукачам роботи знайти її.

Дні зайнятості ЄС організовує в співробітництві з Всеєвропейською службою зайнятості. Цьогорічні заходи включали ярмарки вакансій та семінари. Участь у Днях зайнятості взяли бізнесові організації, громадські та приватні центри з працевлаштування, профспілки, торгові палати тощо.

А розпочалися заходи в штаб-квартирі Європейської Комісії — там 60 роботодавців взяли участь у ярмарці вакансій. □

Визначили фіналістів Призу Сахарова

У Європарламенті визначили трьох фіналістів щорічного Призу Сахарова. Суданський юрист-правозахисник Салі Махмуд Осман працює з місцевою структурою, що бореться проти тортур, порушень прав людини й забезпечує юридичний захист жертв громадянської війни. Застрелена в жовтні 2006 року російська журналістка Анна Політковська була відома своєю опозиційністю до чеченської війни. Треті номіновані — китайські правозахисники, подружжя Чжень Чжиян та Ху Джи. Пані Чжиян є інтернет-дисиденткою, вона повідомляла про порушення прав людини в Китаї в своєму інтернет-блозі. Її чоловік є активістом руху боротьби зі СНДом та захисту довкілля.

Лідери фракцій Європейського Парламенту визначають переможця щорічного Призу Сахарова 25 жовтня. Урочиста церемонія нагородження відбудеться в Страсбурзі 11 грудня.

Приз імені відомого радянського дисидента присуджується Європарламентом щорічно з 1988 року особам або організаціям, які роблять значний внесок у боротьбу за права людини та демократію. Переможець отримує 50 тисяч євро. □

Дослідять можливості розвитку неринкових лісопродуктів

2 жовтня завершився термін подачі заявок на участь в оголошеному Європейською Комісією тендері на дослідження можливостей розвитку та маркетингу неринкових лісопродуктів та послуг. Дослідження має кілька цілей. По-перше, визначити, які методології наукової роботи можуть бути застосовані в цій сфері на практиці. По-друге, підготувати низку питань, які потім буде винесено на обговорення. По-третє, сформувати базу для ухвалення рішень щодо розробки ринкових механізмів, а також економічного інструментарію, які б сприяли постачанню цінних неринкових лісопродуктів та послуг.

Максимальний бюджет дослідження — 150 000 євро. Єврокомісія планує до кінця 2007 року укласти з переможцем тендеру угоду, який протягом 10 місяців після цього має завершити роботу. □

Брюссель відвідав відомий фінансист і філантроп Джордж Сорос. Серед інших він зустрівся з Президентом Європейської Комісії Жозе Мануелем Баррозу.

Призупинено близько 10 тисяч доменних імен .eu

Європейський інтернет домену .eu стає жертвою своєї популярності. EURid — приватна неприбуткова організація, яка відповідає за його реєстрацію — оголосила про призупинення близько 10 000 відповідних доменних імен. Виникли сумніви, що їхні власники

не є резидентами ЄС, як того вимагається.

Торік було призупинено 74 000 доменних імен .eu і подано до суду на 400 реєстраторів з іншої причини: вони реєстрували імена з метою їхнього подальшого перепродажу. А це також порушує правила купівлі європейського доменного імені. □

«Українсько-Середземноморським авіалініям» заборонили літати до ЄС

Європейська Комісія додала авіакомпанію «Українсько-Середземноморські авіалінії» до списку тих, яким заборонено польоти в країни Євросоюзу. Крім неї, така ж доля спіткала іранську «Mahan Air». Це вже п'яте оновлення «чорного списку», який було сформовано у березні 2006 року.

— Останнє оновлення ще раз ілюструє, що «чорний список» є динамічним інструментом, який Комісія може в разі потреби задіювати без очікування щоквартального огляду, — заявив Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту.

У повідомленні Єврокомісії сказано, що від кількох країн-членів були скарги на ці авіакомпанії. Після цього Брюссель провів переговори з ними та з національними

органами України й Ірану, що відповідають за безпеку польотів, а також проконсультувався з Комітетом експертів з авіаційної безпеки, чиїм завданням є радити Комісії в таких випадках. Експерти одностайно висловилися за заборону.

Компанія «Українсько-Середземноморські авіалінії» створена в 1998 році. У 2005-му вона здійснила перевезення 450 тисяч пасажирів. 60% рейсів були чартерними, 40% — регулярними. У парку компанії літаки A-320, DC-9, TU-134 VIP, AN-24.

Попереднє оновлення «чорного списку» авіакомпаній, яким заборонені польоти до ЄС, відбулося в червні цього року. Серед інших тоді до нього приєдналася українська Volare Aviation Enterprise. □

Колишній прем'єр-міністр Великої Британії Тоні Блер і Комісар ЄС з питань зовнішньої політики і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер зустрілися у вересні у Нью-Йорку. Пані комісар перебувала в США з офіційним візитом, одним із пунктів якого була участь в Тимчасовому комітеті з допомоги Палестині. А Тоні Блер є офіційним представником Квартету з питань Близького Сходу.

Програма з гендерної рівності охоплює й Україну

Європейська Комісія, Фонд розвитку ООН для жінок та Міжнародний тренінговий центр Міжнародної організації праці об'єдналися у боротьбі за гендерне рівноправ'я. Програма під назвою «ЄС/ООН — Партнерство щодо гендерної рівності для розвитку і миру» пропагуватиме залучення жінок у попередження конфліктів і миротворчі зусил-

ля відповідно до положень резолюції Ради безпеки ООН 1325 «Жінка, мир і безпека».

Загальний бюджет програми 4,7 млн євро, з яких внесок Євросоюзу — 2,5 мільйона. Програма триватиме три роки з 2007 по 2009 і охоплюватиме 12 країн: Камерун, Конго, Гану, Ефіопію, Індонезію, Непал, Папуа Нову Гвінею, Гондурас, Нікарагуа, Сурінам, Киргизстан і Україну. □

Найвища погодинна оплата праці — в Данії

Витрати на оплату праці в Данії й Швеції є найвищими в Євросоюзі, повідомила шведська газета «Дагенс індустрі» з посиланням на висновки економістів німецького Інституту досліджень кон'юнктури. Ті, своєю чергою, використовували дані Євростату.

Загальні витрати роботодавця на оплату праці в Швеції — сюди входять безпосередня зарплата й страхові відрахування — складають сьогодні 32,45 євро на годину. В Данії — 32,49 євро.

Скандинавські країни вирізняються в ЄС однаково високими затратами на робочу силу як в промисловості, так і в сфері обслуговування. Експерти пояснюють це тим, що великий відсоток найманих працівників у цих країнах є членами різних профспілкових організацій.

Середня погодинна оплата праці в ЄС складає 25 євро. Найдешевшою в цьому відношенні є Польща — 6,03 євро. □

Громадяни країн ЄС до культури небайдужі

Знагоди проведеного 26—28 вересня в Лісабоні Європейського культурного форуму Єврокомісія оприлюднила результати соцдослідження, яке мало на меті виявити ставлення громадян країн ЄС до культури. З'ясувалося, що ставлення дуже позитивне.

Зокрема, 89% усвідомлюють важливість пропаганди культури на рівні Євросоюзу. 88% вважають дуже важливими культурні обміни. 77% громадян країн ЄС вважають, що європейське культурне розмаїття допомагає посилити вплив європейської культури в світі. 67% вважають, що європейські країни мають більше спільних культурних аспектів, аніж інші континенти. 58% позитивно ставляться до глобалізації європейської культури — вважають, що це додасть їй динамізму.

— Наш континент обдаровано величезним культурним

багатством, і це дослідження чітко показує, що громадяни країн ЄС глибоко переймаються і своєю культурою, і культурами інших націй, — прокоментував результати опитування Комісар ЄС з питань освіти, тренінгів, культури та молоді Ян Фігель. — Це чітке послання для політиків: потрібно більше заходів для полегшення культурних обмінів на нашому континенті, пропаганди взаємного розуміння, толерантності та взаємоповаги. Це все тим більше важливо, що наближається 2008-й — Європейський рік міжкультурного діалогу.

У Європейській Комісії також вважають результати опитування підтримкою її недавнього повідомлення (комюніке), яке стосувалося питань культури. В цьому повідомленні Брюссель закликав країни-члени до зміцнення міжкультурного діалогу в ЄС та у його відносинах з іншим світом. □

Читайте в наступному номері:

- Відбувся перший Європейський день боротьби зі смертною карою. На фото (зліва направо) Генеральний секретар Ради Європи Тері Девіс, Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, чинний голова Комітету міністрів РЄ Вук Жереміч та Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні;
- На конференції «Європейські енергетичні виклики» говорили про проблеми постачання енергоносіїв до ЄС

Чехія

До Євросоюзу приєдналася 1 травня 2004 року.
Межує з Польщею, Німеччиною, Австрією та Словаччиною.

У країні проживає 10,24 мільйона осіб. 95% населення за національністю чехи. Найпоширеніша релігія — католицизм (27% населення), однак близько 60% чехів вважають себе атеїстами.

Чехія — парламентська демократія.

Главою держави є президент, який обирається парламентом кожні п'ять років. Президент має право розпускати за певних умов парламент, ветовати закони, пропонувати кандидатури суддів Конституційного суду. Він призначає прем'єр-міністра, який і визначає спрямування внутрішньої і зовнішньої політики.

Чеський парламент двопалатний, складається з Палати депутатів та Сенату.

Чехія — мальовнича країна. Рудні гори та Судети, лісовий гірський масив Шумава, рівнини та знамениті чеські ліси, багато річок та озер. Близько 12% території держави є природними заповідниками.

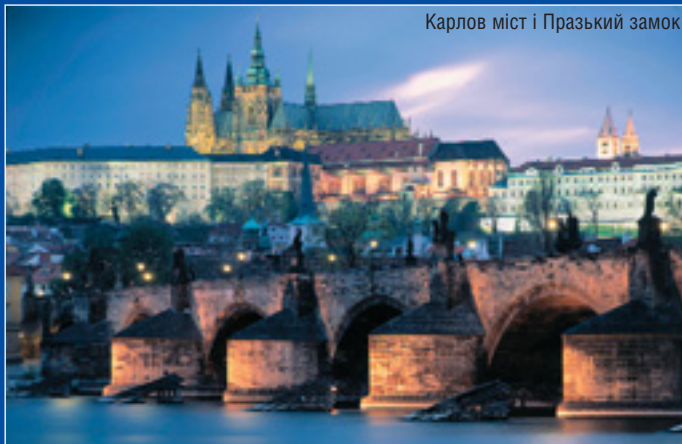
Смачною є чеська кухня. Національні страви — печеня зі свинини, кнедлики й капуста. Відомими делікатесами є смажений гусак, печеня з косулі, смажений засць. З міцних напоїв відомим на весь світ є настояний на травах шлунковий лікер «Бехеровка».

Рибалки ловлять коропів у Південній Богемії.

Смажений короп з картопляним салатом — традиційна різдвяна страва в Чехії

Карлов міст і Празький замок

На автозаводі
«Шкода» у місті
Млада Болеслав

Чеське пиво — одна з візитівок країни

Збір урожаю винограду в Північній Богемії

